

Beslut: 2011-03-14

Klagande

NN

Det överklagade beslutet

Centrala studiestödsnämndens
(CSN) beslut den 26 oktober 2010

Saken

Studiehjälp för utlandsstudier

Nämndens beslut

Nämnden beslutar att NN har rätt till studiehjälp för de avsedda studierna i Kenya läsåret 2009/2010. Det ankommer på CSN att i övrigt pröva ärendet.

Nämndens beslut får enligt 6 kap. 11 § studiestödslagen inte överklagas.

Ärendet

NN ansökte om studiehjälp i form av studiebidrag, extra tillägg och inackorderingstillägg för studier på en skola i Kijabe, Kenya läsåret 2009/2010 och ingav ett intyg om att båda föräldrarna är anställda av ett svenskt trossamfund som missionärer i Moçambique.

CSN avslog ansökningarna under motivering att motsvarande utbildning finns i Sverige.

NN överklagade den 9 december 2010 beslutet och anförde bl.a. följande. Det skulle vara svårt för honom att studera i Sverige med föräldrar så långt borta i Afrika. I Kenya finns bra skolor som också erbjuder inackordering. I samråd med arbetsgivaren bestämde föräldrarna att han skulle gå i en skola som i 100 år gett högkvalitativ utbildning till bl.a. missionärsbarn. Utbildningen motsvarar i mycket naturvetenskaplig linje på svensk gymnasieskola. Det finns inte någon motsvarande skola i norra Moçambique där föräldrarna är stationerade.

CSN överlämnade ärendet den 20 december 2010 och upplyste att det finns en skola i Moçambique som är godkänd för studiehjälp.

CSN upplyste den 12 januari 2011 att den skola som är skolprövad heter Maputo International School och ligger i Maputo.

NN inkom den 7 februari 2011 med synpunkter i anledning av det som CSN upplyst. Han redogjorde bland annat för skolans historia och för de huvudsakliga anledningarna till att föräldrarna valt skolan i Kenya för honom och hans yngre syster liksom tidigare för en äldre syster. Han framhöll också att avståndet till de båda skolorna är ungefärligen lika.

CSN inkom den 18 februari 2011 med ett yttrande. CSN anförde följande. NN och hans vårdnadshavare bor i provinsen Nampula i norra Moçambique. I Moçambique finns åtminstone en gymnasieskola som är godkänd för studiehjälp. Skolan ligger i Maputo, cirka 140 mil från Nampula. NN skulle ha haft rätt till studiehjälp om han valt att studera vid den skolan. Den skola han sökt studiehjälp för ligger i Kenya, 160 mil från hemmet i Moçambique. Eftersom NN skulle ha fått en nästan lika lång resväg till skolan i Maputo anser CSN att det finns särskilda skäl att bevilja honom studiehjälp för studierna i Kenya, trots att han och hans vårdnadshavare inte bor i det landet.

NN tillade den 22 februari 2011 bland annat att skolan i Maputo är tre gånger dyrare än skolan i Kenya.

Författningsbestämmelser

Enligt 2 kap. 9 § studiestödslagen (1999:1395) får studiehjälp lämnas för studier utanför Sverige, om

1. den studerande är svensk medborgare
2. studierna inte med lika stor fördel kan bedrivas vid en svensk läroanstalt
3. studierna svarar mot eller är jämförbara med studier vid en svensk läroanstalt eller en utbildning som omfattas av förordnande enligt 2 §.

Enligt 5 kap. 4 § CSNFS 2001:6 kan en studerande få studiehjälp för en yrkesinriktad gymnasial utbildning utomlands som saknas i Sverige eller som innehållsmässigt väsentligt skiljer sig från närmaste svenska motsvarighet. En förutsättning är då att utbildningen kan anses som värdefull för eleven och för samhället.

Enligt 5 kap. 5 § CSNFS 2001:6 kan, om den studerande bor utomlands med en av eller båda sina vårdnadshavare, lämnas studiehjälp för studier i det aktuella landet även om en motsvarande utbildning finns i Sverige. Detta gäller dock endast om minst en av vårdnadshavarna

1. är utsänd av en svensk statlig arbetsgivare för att arbeta i utlandet,
2. är anställd i utlandet av ett svenskt trossamfund eller ett organ som är knutet till ett sådant samfund,
3. är anställd i utlandet av en svensk ideell organisation som bedriver biståndsarbete, eller
4. har studiemedel för studier utomlands enligt 3 kap. 23 § studiestödslagen.

Om den studerande är myndig jämställs med vårdnadshavare den eller de som senast var hans eller hennes vårdnadshavare.

Enligt 5 kap. 6 § CSNFS 2001:6 kan den studerande få studiehjälp trots att villkoren i 4 och 5 §§ inte är uppfyllda, om det finns särskilda skäl.

Nämndens bedömning

De förutsättningar som anges i 5 kap.5 § CSNFS 2001:1 är uppfyllda, utom vad avser det förhållandet att studierna inte ska bedrivas i "det aktuella landet" utan i ett annat land i östra Afrika. Fråga är om det finns särskilda skäl att bortse från att detta villkor inte är uppfyllt.

Vid denna bedömning lägger Överklagandenämnden särskild vikt vid att utbudet av godkända gymnasieskolor i Moçambique uppgivits vara begränsat, familjens eget val av skola och det som framkommit om skillnader i kostnader för de olika skolorna. Vid en sammantagen bedömning finner nämnden att det finns sådana särskilda skäl som krävs. NN kan därför få studiehjälp för sina studier under läsåret 2009/2010.

Det ankommer på CSN att pröva om övriga förutsättningar för studiebidrag, extra tillägg respektive inackorderingstillägg är uppfyllda.

Mats Törnered

Karin Nyström

Beslutet har fattats av Bertil Ekholm, ordförande i Överklagandenämnden, Charlotte Waas, vice ordförande, Mats Törnered, direktör, samt ledamöterna Märtha Byfors, Marie-Louise Holmberg, Margareta Lindhagen, Ulrika Lindmark och Christian Sjöstrand.

Föredragande: Karin Nyström

Kopia till CSN